



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2014-09-02
Stockholm

Mål nr
M 7834-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-07-31 i mål nr M 5247-13, se bilaga

KLAGANDE

R B

Ombud: G L

MOTPARTER

1. Plan- och miljönämnden i Motala kommun

2. S E

3. U E

4. B S

5. T S

SAKEN

Ansökan om tillstånd att hålla duvor inom fastigheten X i Motala kommun m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Dok.Id 1164771

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

2. Mark- och miljööverdomstolen avvisar den av R B åberopade bevisningen.

 3. Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på det sättet att tidpunkten för när verksamheten ska ha upphört bestäms till den 31 december 2014 (punkt 3 i mark- och miljödomstolens dom).
-

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

R B har i första hand yrkat att målet ska återförvisas till, som det får förstås, mark- och miljödomstolen och i andra hand att målet ska sakprövas och tillstånd medges i enlighet med ansökan till kommunen. **R B** har vidare yrkat att punkt 3 i mark- och miljödomstolen ska inhiberas. Punkt 3 ska i första hand upphävas och i andra hand tiden bestämmas till tre månader efter det att domstolen prövat målet i dess helhet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

R B har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Han framförde redan vid länsstyrelsen en begäran om syn i syfte att länsstyrelsen skulle få en uppfattning om hur han ordnat duvhållningen. Han har också anfört att nämnden inte gjort den utredning som behövs för att man ska kunna bedöma platsens lämplighet. Det har inte heller gjorts någon utredning av hur anordningarna skulle kunna ordnas så att duvhållningen ger minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Den enda utredning som gjorts gällde buller. I övrigt utgörs beslutsunderlaget av påståenden från grannar. Det finns ingen objektiv utredning som påvisat olägenheter. Djurhållning kan ske utan olägenhet om den sköts på ett professionellt sätt. Han bör därför beviljas tillstånd. Om antalet duvor är relevant kan tillståndet förenas med en begränsning av antalet duvor. Till styrkande av att inga olägenheter föreligger och av att riskerna för olägenheter kommer att minimeras om anläggningen justeras med installation av några plåtar, åberopas vittnesförhör med två inspektörer.

Handläggningen vid mark- och miljödomstolen har inneburit att ett grovt rättegångsfel begåtts och att principen om en rättvis rättegång enligt Europakonventionen inte följts. Han har i skrift till mark- och miljödomstolen förklarat att han i fråga om handläggningen utgått ifrån att domstolen först skulle ta ställning till inhibitionsyrkandet och därefter kommunicera överklagandeskriften med motparterna. Sedan skulle han komma in med bevisuppgift. I skriften framfördes också en begäran om syn. Skriften gavs in till mark- och miljödomstolen i januari 2014. Därefter skedde ingen kommunikation från domstolens sida och domen den 31 juli kom därför som en

övertäckning. Det förhållandet att han alltså inte beretts tillfälle att slutföra sin talan utgör ett grovt rättegångsfel att jämföra med domvilla.

Till stöd för yrkandet om inhibition har R B anfört att om beslutet består kommer duvorna att behöva avlivas. Om så sker innan saken är slutligt avgjord innebär det skadeverkningar som är betydligt mer ingripande än de olägenheter som grannarna upplevt. Det har dessutom förekommit fel i handläggningen i mark- och miljödomstolen och saken är av ett principiellt intresse.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner att det finns skäl att meddela prövningstillstånd och ta upp målet till omedelbart avgörande. Det finns därför inte anledning att fatta något särskilt beslut i inhibitionsfrågan.

Handläggningen vid mark- och miljödomstolen

Av handlingarna från mark- och miljödomstolen framgår att R B i en komplettering till överklagandet som kom in till domstolen den 17 januari 2014 bl.a. angav att han avsåg att senare lämna in en bevisuppgift. Han har således gett uttryck för att han då ännu inte avslutat sin talan. Rättegångsbalken är inte tillämplig i målet, men även i fråga om mål som handläggs enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden måste en part som klargjort att han eller hon inte slutfört sin talan ges möjlighet att göra det. I mark- och miljödomstolen har således förekommit ett rättegångsfel. Mark- och miljööverdomstolen finner dock att felet kan avhjälpas här genom den prövning som nu sker.

Målet i sak

Prövningen avser en ansökan om tillstånd att hålla 150 duvor på fastigheten X i Motala kommun. Av handlingarna framgår att fastigheten är belägen i ett villaområde och att duvslaget endast ligger några meter från två av grannfastigheterna. Det framgår också att verksamheten medfört klagomål på bl.a. lukt, ljud och duvträck. Mark- och miljööverdomstolen delar länsstyrelsens bedömning att en verksamhet av det här slaget med den placering och omfattning som är aktuell

är av en sådan karaktär att den måste anses orsaka olägenheter för människors hälsa och att den därmed är olämpligt lokaliserad. Tillstånd till den ansökta verksamheten kan därför inte ges. Frågan om ett mindre antal duvor skulle kunna godtas kan inte prövas inom ramen för detta mål. Det står dock R B fritt att ge in en ny ansökan avseende tillstånd till att hålla färre duvor.

Mot bakgrund av det anförda finner Mark- och miljööverdomstolen att den bevisning som R B åberopat i form av vittnesförhör och syn uppenbart skulle bli utan verkan och att den därför ska avvisas.

När det gäller utformningen av föreläggandet konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att det redan av den tillämpliga lagstiftningen framgår att det är förbjudet att hålla duvorna utan att ha fått tillstånd till det. Avsikten med föreläggandet måste dock tolkas som att den varit att verksamheten ska ha upphört senast vid en viss given tidpunkt, vilket nu bör förtydligas. För att göra det möjligt för R B att ansöka om tillstånd till en mer begränsad duvhållning bör tiden inom vilken föreläggandet ska ha följts bestämmas på det sätt som framgår av domslutet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Mikael Schultz samt hovrättsråden Åsa Marklund Andersson, referent, och Malin Wik (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Helen Agah.



VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2014-07-31
meddelad i
Växjö

Mål nr M 5247-13

KLAGANDE

R B

Ombud: G L

MOTPART

1. S E

2. U E

3. Plan- och miljönämnden

4. B S

5. T S

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Östergötlands beslut 2013-11-18 i ärende nr 505-3799-12, se bilaga 1

SAKEN

Vägrat tillstånd samt förbud att hålla duvor inom fastigheten X, Mottala kommun

Dok.Id 293602

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.
 2. Mark- och miljödomstolen upphäver beslutet om inhibition av den 22 januari 2014.
 3. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet men ändrar tidpunkten för när punkt 2 i plan- och miljönämndens i Motala kommuns beslut av den 12 april 2012 ska börja gälla, till den **1 oktober 2014**.
 4. Mark- och miljödomstolen förordnar, med stöd av 31 § lagen om domstolsärenden (1996:242), att denna dom ska gälla omedelbart.
-

BAKGRUND

R B har hos Plan- och miljönämnden i Motala kommun (nämnden) ansökt om tillstånd att hålla 150 duvor på fastigheten X (fastigheten).

Nämnden har vid sammanträde den 12 april 2012 beslutat

1. att inte meddela R B tillstånd att hålla duvor inom fastigheten, samt
2. att duvor inte får hållas på fastigheten efter den 30 juni 2012 och att beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Nämnden motiverade beslutet med att det inkommit klagomål från närboende.

Beslutet har överklagats till Länsstyrelsen i Östergötlands län (länsstyrelsen) som har avslagit överklagandet att inte lämna tillstånd enligt punkt 1 i nämndens beslut samt bestämt tiden för när verksamheten ska ha upphört enligt punkt 2 i nämndens beslut till den 1 februari 2014, att gälla omedelbart, även om det överklagas.

R B har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen och bland annat yrkat att inhibition sker av beslutet om upphörande av duvhållningen eller att den tid då verksamheten ska upphöra skjuts fram tills den dag domstolen prövat ärendet i sin helhet.

Mark- och miljödomstolen har den 22 januari 2014 beslutat att punkt 2 i nämndens beslut, intill dess målet slutligen har avgjorts eller annat förordnats, tills vidare inte ska gälla.

YRKANDEN M.M.

R B har utöver yrkandet om inhibition yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver kommunens beslut och i första hand återförvisar ärendet för ny handläggning samt i andra hand att tillstånd medges enligt ansökan hos kommunen.

R B har till stöd för sitt yrkande anfört bland annat följande.

Kommunen har endast närmare utrett frågan om buller, detta på ett felaktigt sätt, och inte utrett övriga konkreta olägenheter. Länsstyrelsens beslut är inte heller utfört med den omsorg och utredning som förutsätts i 2 kap 6 § miljöbalken.

Duvhållningen anordnad på det vis som sker på aktuell fastighet ger inte upphov till olägenheter för människor från hälsosynpunkt. Den sker i specialbyggda voljärer som är ljudisolerade och uppförda med ändamålsenliga utrustningar för såväl utfordring som avfallshantering. Risk för spill som framkallar skadedjur eller risk för lukt som kan innefatta olägenheter för människor saknas därmed.

Han har begränsat duvhållningen till att enbart avse höjdflygarduvor. Dessa är enbart ute under sommarperioden och då i mindre flockar åt gången. Fåglarna flyger direkt från voljärerna och tillbaka till de högsta punkterna kring voljärerna. Dessa finns inom området i samtliga fall på hans fastighet. Inga duvor landar på grannars tak.

De fågelljud som är frekventa i området är måsskrik då fastigheten ligger nära sjön. Numera har även en utbyggnad av genomfarten i Motala gett upphov till höga trafikljud i området som tävlar i nivå med måsarnas ljud. De ljud som duvorna lämnar ifrån sig dränks numera av den ljudbild som föreligger i området. Självfallet släpper måsarna och andra vilda fåglar träck och fjädrar, men dessa spillningar är ”immissioner” som i likhet med duvornas dito inte ger upphov till olägenheter som kan skada människors hälsa.

Han har även bifogat bilder på voljärerna och inspektionsrapporter från miljö- och hälsoskyddsenheten i Motala kommun.

Han har även hänvisat till underrättspraxis där tillstånd getts för duvhållning, se dom den 15 mars 2013 i mål M 4363-12 och M 4364-12 från Vänersborgs tingsrätt.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen anser att ärendet är så utrett som dess beskaffenhet kräver och att syn inte behövs. Yrkandet härom ska därför avslås.

Domstolen konstaterar att antalet duvor i detta mål vida överstiger det antal duvor som avsågs i den av R B åberopade domen från Vänersborgs tingsrätt, som överklagats till Mark- och miljööverdomstolen och som inte beviljades prövningstillstånd. Domstolen tar här endast ställning till det antal duvor som R Bs ansökan avser, och de olägenheter som kan uppstå vid den omfattningen av verksamheten, nämligen 150 duvor.

Mark – och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning. Vad R B har anfört föranleder ingen annan bedömning. Länsstyrelsen har därför haft fog för att inte meddela tillstånd och att förbjuda R B att hålla duvor på fastigheten. Överklagandet ska därmed avslås. Tidpunkten för när punkt 2 i det överklagade beslutet ska börja gälla flyttas fram till den 1 oktober 2014.

I och med att målet nu avgörs ska beslutet om inhibition av den 22 januari 2014 upphävas och det ska förordnas att denna dom ska gälla omedelbart med stöd av 31 § ärendelagen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 21 augusti 2014.

Cecilia Giese Hagberg

Bruno Bjärnberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnberg. Målet har handlagts av beredningsjuristen Karin Lundström.